

ti je treba „podkuriti“, zopet piti, in tako gre naprej. Delavec, kateri dela s pomočjo kake pijace, mora biti v enomer od nje nekako omamljen, drugače mu ni mogoče delati.

Dragi kmetje, verjamite mi, da je žganje vaš največji sovražnik. Ne pijte ga, nikoli ne, tudi ne za „vračtvo“ ali „zdravilo“, ker vam gotovo vsakokrat škoduje. Po mestih so se začele v najnovejših časih ustanavljati društva, katere imajo namen braniti svoje ude proti škodljivemu uplivu pijac. Udi teh društev ne smejo nobedne pijace piti, katera bi imela vsebi le količkaj alkohola. Da, ta misel je sicer dobra, toda ne vem ako se ga tak ud tu in tam na tihomu včasih ne — navleče. Bedarija je ako ljudje mislijo vsako pijaco odstraniti, neumno je tudi, ako se proti vsaki pijaci deluje, toda mera mora biti povsod! Dragi mi, delaj celi teden, ne da bi pil kako močno pijaco, a v nedeljo pa jo potem slobodno zasučeš malo v krčmo, da se tam s tvojimi prijatelji malo razveseliš in razvedriš. Toda pijte vino kmetje, pijte jabolčnik in ako teh nimate in vam ne privoščijo razmere, da bi si jih kupili, pijte vodo, nikdar pa ne žganja! Ubogajte me, in prihranili si boste mnogo denarja, marsikatera solza se bode zabranila, marsikateri nesrečnež bode srečen, duše vaše pa in vaša trupla bodejo imele najboljši dar nebes — zdravje!

Razne stvari.

Gornja Radgona. Dne 12. julija 1902 je občinski odbor na Ščavnici gospoda Eranca Vračko, okrajnega načelnika itd. enoglasno (bili so vsi odborniki navzoči) svojim častnim občanom imenoval. Dne 24. avgusta izročil se mu je v pisarni okrajnega zastopa častni diplom. Gospod Wratschko ima za okraj tolike zasluge, da ni mogoče vseh popisati. Ako le pomislimo da je on bil, ki je rešil okraj velikega plačila. Kam bi prišel okraj, ako bi mogel plačati blizu 50000 K? Kdo bi vse to trpel? Kmetu bi se plačilo na hrbet naložilo — kmet plačuj, saj si zato vstvarjen! Gos-

Nekega dne je iskala stotnikova gospa svojega moža v „kasarni“. Krojač, ki je nesel iz kuhinje za pet tovarišev jedi, zlil ji je na ovinku vso juho na lepo svilneno (židano) obleko. Stotnik je bil sicer potem grozno hud, a Cepini se na zadnje zopet nič ni zgodilo.

Malo dni pozneje je lezel Bučar počasi po stopnicah navzgor. Kar prileti navzdol Cepin in na ovinku tako hudo trči v „hauptmana“, da je kar v zid odletel.

Zdaj se nam je zelo čudno zdelo, da je na ovinkih vsakokrat tako dobro zadel. Zato so odslej na njega še bolj pazili.

Neke lepe adventne nedelje popoludne smo vsi zapustili sobo ter se podali pod milo nebo. Doma sta ostala samo Cepin in pa vodnik (firar) Galuf. Zadnji je ležal v svojem kotu ter nadomestoval spanje, katero je prejšno noč zamudil.

pod Wratschko pa je tudi okraj prepregel z oknimi cestami prek in prek, brez da bi le za enkratne priklade povzdignil. Šole v okraju dobito leta za letom podpore in vendar še ostaja nekaj denarja. On, da lahko rečemo, edino on napravil Raiffeisenjevo posojilnico, ki je pač v bližnjem okraju. Če gospod Wratschko pri vsem še sovražnike ima, je naravnost rečeno, budala tudi popolnoma brezpametno. Če pa bi mi vprašali, je njegov sovražnik, kaj bi dobili za odgovor? Sebičneži, ki bi radi ubogega kmeta pod staro jaro spravili in do zadnje srajce slekli. Kar pa je poštovanec v okraju visoko čislajo gospoda Wratschko. Če pa Vas gospod Wratschko Vaši sovražniki, katere je sicer že prav malo, primejo, ne bojte se! Vi im na Vaši strani neustrašene in poštene kmete, ki so pripravljeni za Vas do zadnjega diha se boje. Živili gospod Wratschko še mnogo let v prid celotnemu okraju in nam ubogim kmetom! Več kmetov iz Dobja. Duhovniki vedno govorijo, koliko kmetu dobrega storijo in da so njegovi največji brotniki. Ali pregovor pravi. „Lastna hvala smučarski Res je, da opravljajo za ljudi cerkvena opravila; zato so plačani od dežele, zato imajo štolnino druge dohodke in njihova dolžnost je tista opravljati, kakor mora vsak uradnik zvesto izvršiti svojo službo. Za to pa še niso dobrotniki ljudi. Morebiti pa storijo duhovniki kaj drugačega dobrega kmeta? Poglejmo! Ker pa so skoraj vsi podobni drugemu kakor krajcar krajcarju, zato hočem za vam vzeti župnika iz Dobja, gosp. Jerneja Vurkelca, ki je kot kaplan iz Gornjegagrada. On bi rad, da bi imeli vsi za najbolj pametnega, najbolj omikanega, učenega, pobožnega, dobrotljivega, usmiljenega. Pa ker tega v djanju ne more pokazati, zato pa Dobjani ne verjujejo. Hvala Bogu! Žetev je letos nas bila lepa, ker nam je toča precej prizanesla in zato bo hruba, ktereča je že marsikteri od zime sem grešal. Župnik pa skrbno pregleduje vreče, ali niso miši luknje v nje napravile, da bi potem ali berje ne držali. Ali pa veste Dobjani, da ste

O mraku odpre nekdo vrata in na pol vpraša: „Ali je tukaj žnidar Martin Cepin?“

Poklicani skoči brž od okna, skozi katerega gledal ter zakliče: „Kaj, Tončka, ti si prišla? Kasih dobra, da me obišeš!“

Cepin še ni bil pri svoji Tončki, ko vstane vodnik, ki je celi prizor videl in slišal in reče pri strašenemu zaljubljencu: „Oho, dobil sem ptičko! Ti Cepin, če svojo dekle tako tanko slišiš, bo zanaprej tudi druge ljudi lahko razumel.“

Krojač zdaj ni več tajil, da se je gluhega dežela ker je hotel uiti vojaški službi. Za svojo goljufijo bil obsojen na dva meseca težke ječe. Ko je odhajal, poslovil se je od nas z zlatim naučkom: „Fanti, če hočete srečni biti, varujte se žensk!“

Čudno, videli smo njegovo nesrečo, pa uboga vendarle nismo!

(Dalje prihodnjič.)

za to biro 20 let odkupnino plačevali in jo izplačali pred kakima dvema leti. Od tega nabranega kapitala pa vleče župnik obresti, ki niso majhne. Torej ima zdaj bero in plačilo. Sicer se pravi, da je to za neke božjepotne maše itd., a tiste so prišle vsako leto bolj v navado in so le prazen izgovor. Če že hoče kateri kaj dati, pa naj v farovž nese in ni treba beračiti od hiše do hiše, ker vsaki se boji zamere, če se mu je vreča pod nos drži. Kdo je tedaj večji dobrotnik, tisti, ki sitemu daje, ali tisti, ki sit jemlje? Ljubi Dobjani! Jaz pa vam pri tem nekaj drugega svetujem. Milo se stori človeku, ko vidi vaše otroke stradati posebno po zimi. V marsikteri hiši nimajo kruha in otroci nosijo suhe hruške s seboj v šolo, ali pa gredo opoldne domov ali pa celo v šolo ne pridejo, ker nimajo kaj s seboj vzeti. Starši! kdo vam je bližji, za tega boste dajali večjo odgovornost, za vaše otroke ali za tuje ljudi? Dajte tedaj rajši vsak kolikor premore krajnemu šolskemu svetu, da bodo dobili vaši otroci pozimi, koso v šoli, opoldne kako toplo jed. To bo vam posebno pa v ašim otrokom na veliko korist. Ljubi Bog je bil tako dober, da je dal letos vsak teden dež in je farovški štipher poln vode. Župnik pa je ta božji dar iz samega usmiljenja do bližnjega zaklenil, tako da celo mežnar, župnikov prvi agent, iz šolskega štiphera vodo izmika. Če pride kateri prosi vode, pa ga župnik spodi in ga ima za lenuha. Takrat pa ste Dobjani bili dobr, ko ste plačevali farovški šparherd in štipher. Kristus ni imel, kamor bi glavo položil, a Vrkelc se baha, da je že dvatisoč ensto goldinarjev nanesel v šparkaso, odkar je v Dobju. Zato pa se ni žuditi, da je neki župnikov hlapec, ki velja za polvetnika v par mesecih lep denar v gostilni zajedel, ker je šel večkrat lačen od mize. Župnik sam vleče in kup, kar more, če si pa izdelani kmet privošči nedeljo kak kos mesa, ali če si dene v žep kos kruha da ga po poti jé, ker nima časa celi dan za nizo sedeti, potem pa mu pravi župnik, da je poternih. Sv. evangelist Matevž pravi (6, 24—33): Nihče ne more dvema gospodoma služiti (denarju in Bogu); ali bo namreč enega sovražil, enega pa ljubil. Ne skrbite todaj rekoč: „Kaj bomo jedli, ali kaj bomo pili ali ščim se bomo oblačili? Ker po tem vsem sprašujejo neverniki“. Ali ste ga videli! Babja škrinja, konjsko črevo in farovška vreča niso nikdar polni. — Prihodnjič pa še nekaj drugačega. Samo eden Dobjan.

Pozor sadjerejci. Gospod Blaschitz iz Ptuja kupuje vsaki dan jabolke vsake vrste v magacinu g. Leskoschegg-a v Ptuju nasproti g. Hutterja, v Ormožu pa v magacinu g. Cajnkočiča; in sicer namizna jabolka (Tafelobst) in mešano blago od 5 do 6 krajcarjev za kilo, ali startinjak 18 do 20 goldinarjev. — Od 23. do 27. septembra, to je od torka do sobote od jutra do večera bode nakupovala tudi gospod jabolka na postaji (štacioni) v Možganjcih in sicer kislo sadje in prešati (Pressobst) po 10 gold. startinjak. Nadalje prosimo naše sadjarejce še enkrat, da nebi boljšega sadja, to je na primer mošancke in sploh pozno

sadje že sedaj obirali in prodajali, ker to sadje bo dobilo vsaj čez en mesec veliko višjo ceno. Gotovo bode se še cena povisala na 30 goldinarjev. Odberite boljše sadje posebej in ga shranite, saj če ga znajo prekupci shraniti po več mesecev, ga boste tudi vi par tednov ohraniti znali. Poprašuje se seveda povsodi le bolj za namizno sadje, in to, mi vas zagotovimo, boste doseglo še bolj visoko ceno. Kaj se pa tiče sadja za mošt, ne ravnajte z njim neprevidno, raji ga obdržite doma, kakor, da bi ga za malo denarja prodali. Jabolčnik boste letos drag, sploh pa je jabolčnica za delavce stokrat bolj zdrava pijača, kakor kuga kmečkih delavcev, katera se imenuje — šnops.

Poročilo ptujskega sejma. Na ptujski sejem dne 17. t. m. se je prgnalo 55 konjev, 797 glad goveje živine in 360 svinj. Prodavalno se je jako dobro. Prihodnji živinski sejem se bode vršil dne 1. oktobra. Prihodnji svinjski sejem dne 27. septembra.

Cesar Franc Jožefova gimnazija v Ptuju. Glasom odloka c. kr. ministerstva za uk in bogočastje se je preložil začetek pouka na tem zavodu na 1. oktober. Sprejemali so se učenci v prvi razred in vsi tisti, kateri so na novo stopili dne 17. t. m. Ponavljalne skušnje so bile dne 18. t. m. Sprejem vseh učencev, ki so do sedaj obiskovali ptujsko gimnazijo se bode vršil dno 30. t. m. ob 8. uri dopoldne. Začelo se bode šolsko leto s svetim mašnim opravilom dne 1. oktobra ob 8. uri dopoldne.

Kdor ima prodati slanino ali zasekan špeh naj ga precej proda, ker ima zdaj najboljšo ceno. Kmalu boste cena padla. Toraj pozor.

Kaznovan urednik. Krajnski kanonik in urednik grozno klerikalnega časopisa „Slovenca“, Lampé, je bil pretekli teden v Ljubljani od porotnikov radi lažnivega obrekovanja obsojen na 6 mesecov poostrenega zapora. Bog vé ali se bode to dalo tudi z denarjem odslužiti, ali boste častiti gospod kanonik moral sedeti? Ubogi klerikalni uredniki, zmiraj se kaznujejo radi laži.

Prošnja. Vse naše somišljenike prosimo da nam vestno in natančno tako hitro kakor je mogoče o volilnem gibanju pošlejo dopise in izrazijo svoje želje. Opr. in ured. „Štajerc“.

Utopil se je 12. t. m. v Dravi v Ptaju Bruno Toplak, učenec 3. razreda ljudske šole in sin g. Frana Toplaka, c. kr. davčnega officiala v Ptuju. Nesrečni deček je šel ob 9. uri zjutraj iz stanovanja, ki je tik Drave, v privezan čoln ribit, čoln izgubi ravnotežje, deček pada v vodo in izgine v valovih. V bližini nahajajoči se pionirji ga sicer kmalu izvlečejo iz valov, a vsi poskusi oživljenga bili so zastonj.

Iz Poljčan. V predzadnji številki pogralj je „Štajerc“, po zaslušku, g. župnika in oširja Gajšek-a, kar je nekatere med nami grozno razkačilo. Ošir Gajšek jo je prav po pameti potuhtal, ter v celi stvari molčal. — Mislit si je: kaj sem iskal, to sem najdel, in boljša je ena mila zaušnica kakor morda deset gorkih. G. župnika pa skuša na vse kriplje braniti mariborski „Naš Dom“ v štev. 16; ta trdi da g. župnik se ni brigal nič pri obč. volitvah. Mi pra-

šamo g. župnika prav možato: Ali ni res, da ste pri obč. volitvah tudi po najslabših bajtah romali ter volilce nagovarjali in zoper Nemce sčuvali? In ta lažnjivi „Naš Dom“ si upa to tako nesramno zanikati. Bolje bi bilo, da bi g. župnik s časoma po svojih zapuščenih vinogradih lazil in kaj tam popravil, da bi mu kaj vinca zrastlo, tedaj bi mu po takem ne bilo treba ob času tergatve z bretoj tudi še ravno pri tistih posestnikih beračiti, ktere ob času volitve kot „nemce in nemškutarje“ znači. Kaj ne, brenta mošta iz nemške ali nemškutarske kleti Vam tudi tako dobro ugodi. G. župnik! Kristjani smo vsi brez ozira na politično ali narodno mnenje. Postopajte kot Kristusov namestnik po njegovih zlatih naukih: Učite in ljubite vse narode i. t. d. Kdo je vaš bližnji itd. in prav dobro se bodemo imeli. Ovce so udane le tistem pastirju, kteri jih ljubi, odklonjene pa istemu, kteri jih prega.

Premnvanje govedi v Ptuju. Dne 15. t. m. prejeli so sledeči posestniki državna darila za bike: Franc Babosek iz Karčovine 70 kron; zadruga za vzdržavanje bikov pri Sv. Lovrencu na drav. polju 60 kron; Marija Urbas pri Sv. Lovrencu 60 kron; Karol Sima na Bregu 50 kron; Anton Kupčič iz Majšperga 50 kron. Josef Fürst iz Ptuja 50 kron; Štajerska hranilnica v Podlehniku 50 kron; Anton Mlaker iz Zupečkevesi 40 kron. Deželna darila za bike so prejeli: Franc Golob iz Podvinc 50 kron; minoritski konvent v Ptuju 50 kron; Franc Kaiser iz Ptuja 50 kron; Rudolf Wibmer iz Ptuja 40 kron; Anton Kovačec iz Spod. Velovleka 40 kron; Vincenc Glatz iz Karčovine 40 kron; Jakob Simončič iz Ternovca 40 kron; Franc Mahorič iz Kicerjev 40 kron; Janez Napas iz Mihovcev 40 kron; Franc Janžekovič iz Muretinc 40 kron; Jožef Medved od Sv. Lovrenca 40 kron; Maks baron Kübeck iz Borlina (Ankenstein) 40 kron; Anton Sagadin iz Medvedcev 40 kron; Sebastjan Reggart od Sv. Trojice 40 kron; Simon Skerbinšek (zasebno darilo) 40 kron. Za krave pa so prejeli državna darila: Štajerska hranilnica v Podlehniku 70 kron; Anton Sagadin iz Medvedcev 60 kron; Viljem Schwab iz Ptuja 50 kron; Peter Bezjak iz Spodnjega Velovleka 50 kron; Franc Kaiser iz Ptuja 50 kron; Anton Zagozda iz Gerečjevesi 50 kron; Jožef Ornig iz Ptuja 50 kron; Franc Tobijas iz Pacinja 50 kron; Franc pl. Hellin iz Šterntala 50 kron; Jakob Gosak iz Majšperga 50 kron; Franc Šošterič iz Pobreža 50 kron. — Brončene medalje za krave je dobila „štajerska hranilnica“ v Podlehniku. Enako odlikovanje je dobil za krave tudi Franc Kaiser s Ptuja. — To je znak napredovanja živinoreje v ptujskem okraju. Zanimanje je bilo veliko, a čudo, kje pa so naši kmetje, kateri imajo tudi gotovo tako lepo živino? Zakaj se ne vdeležuje takega premovanja? Seveda pa je tako neumestno prignati vsako živinče na tako razstavo, ker mora komisija marsikatero živinče, ki bi bilo sicer tako lepo, odvrniti od premovanja samo radi tega, ker ni pravega plemena. Zatoraj pa skrbite kmetje za pravo pleme — ne le pri bikih, za te skrbite itak okrajni

odbor, skrbite tudi za dobre krave, naj še bodo tako dober in tako plemenitega plemena, tele ne bodo nigdar lepo in pravo, ako je krava slaba. Ne le za premovanja voljo je za naše kmete potreben skrbeti za dobro rejo in oskrbo živine, temveč tretje je skrbeti za ta najvažnejši del gospodarskih dohodkov v obče! Skrbite pošteno in pridno za vašo živino potem bodejo prišle tudi medalje!

Iz Ptujске okolice. „Ljubi „Štajerc!“ „Naš Dom pa je zares jako podučljivi list, posebno se mora vsakemu tistem toplo priporočati, kateri ne zna lagati in zmerjati (šinfati). Ta list pa izdajejo duhovniki! Kdor tedaj lagati ne zna, naj se v Mariboru poda! V predzadnji številki omenjenega lista naprimer stojijo sledeče lepe besede: „Krota, hinavec umazanec, zapeljivi vrag! (Opomba uredništva: kaj ne, preklinjati ste se gospodje v bogoslovju učili?) giftr krota, ti lažnjivi klukec, ti strupeni gad, vsiljenec uboga para, lažnjivi in nemškutarski „Štajerc“ in zoper vrag in drugoč vrag! Vsakemu poštenemu človeku se mora gnusiti, ako take reči čita. Potem pa pravijo duhovniki, da vse storijo v podučevanje ljudstva, da seveda ljudstvo se naj uči vsega, tudi kletvice! Vraje pač vrag ako ni hudir! „Na gnoj ž njim — paše tam bi škodil!“ Tako piše „Slov. Gospodar, „Gospodar“ in „Dom“ pač dobro znata kje je gnoker sta oba smrdljiva! Toraj proč s „Štajercem“, kateri ljudstvo pove, da znajo tudi gospodje kleti, da lažejo, grozovito lažejo! Tačas pa z Bogom lju „Štajerc“, odpusti mi, da sem danes tako umazan besede rabil, veš, naučil sem se jih z „Našega Dom“

Občinski predstojnik

(Opomba uredništva: Kaj ne dragi kmetje, to regimentno pismo? Gospodje z Maribora pridite gledat! In občinski predstojnik, kateri ni „nemčur“ kateri je izvrsten Slovenec, ga je pisal! Kam plovemo?

Iz Leskovca. „Naš vrli „častni občan“ Stoklas ho od ene hiše do druge, ter nosi polo papira za podpis. Posebno hoče prigovoriti bivše občinske odbornike, naj bi mu sedaj pismeno potrdili, da je bil eno glasno izvoljen za častnega občana! No, bodem videli kako se bode stvar izvila! Radi tega pa čakamo in bodemo odgovorili na Stoklasov popravek prihodnjic, da te ljubi „Štajerc“ ne bodemo v vsaki številki nadlegovali. Z Bogom. Večina obč. odbornikov

(Opomba uredništva: Pismo s podpisi gospod Stoklas si lahko pri nas ogledaš, plačal pa bodeš zato veselje, ako je hočeš uživati, za leskovške ubogotrpine, katerim si ti toliko pomagal (?) sto kron!)

Zunanje novice.

Praznoverni Grki. V vasi Retendu (Pelopones) je umrl pred dvema letoma kmet o katerem se je sedaj nakrat raznesla govorica, da prihaja ponoči iz svojega groba ter mori kot vampir kmetom cele črede ovac in drugih živali. Nekateri so trdili, da so videli, kako je iz njegovega groba švigal plamen. In tako so se oborožili neke noči praznoverni kmetje ter so šli s svečami, bakljami in kadilom na pokopališče, izko-